

REPORTER

List Asocijacije Potrošača Srbije

www.apos.org.yu, e-mail: apos@sezampro.yu

Broj 16, februar 2008.

BEZBEDNOST PROIZVODA

SPORNA DEČIJA OGRADICA

Kupljena ogradica - marke CAM, B105 Standard (Italija) je isti model koji je povučen sa tržišta EU, sporna je samo godina proizvodnje, a od nje zavisi procenat ftalata koji se nalazi u plastičnom delu koji deca diraju i stavljaju u usta

Razlog povlačenja ogradice je postojanje hemijskog rizika po zdravlje jer plastični deo proizvoda sadrži prekomernu količinu od 20,8 % od težine ftalata estera DEHP.

Naš prvi korak je bio obilazak prodavnica i otkrivanje identiteta uvoznika i distributera spornog proizvoda, jer roditelj te podatke nije našao na deklaraciji prilikom kupovine. Nakon 14 dana od prijave kontaktirali smo uvoznika YUGLOB d.o.o. iz Beograda (www.yuglob.co.yu) koji je potvrdio da je reč o artiklu iz proizvodnog programa koji uvoze i dostavio kompletnu dokumentaciju u skladu sa važećim propisima Srbije. Uvoznik je izrazio sumnju da je reč o modelu iz 2005. (godina proizvodnje povučene ogradice) kada su se u proizvodnji primenjivali drugi standardi i dostavio dokumentaciju proizvođača CAM IL MONDO DEL BAMBINO S.P.A ITALI o poštovanju nove evropske direktive koja je stupila na snagu u januaru 2007. a koja definiše manji sadržaj ftalata u proizvodnji PVC-a. (Directive 2005/84/EC restricting phthalates in toys and childcare articles).

Takođe nam je izneo stav da nije moguće kupiti ogradicu u Srbiji koja je starijih godina proizvodnje (2005. i 2006. godine), navodeći da su trenutno kod njih na lageru artikli iz septembra 2007. godine. Na insistiranje APOS-a da se izvrši provera lagera u maloprodajama YUGLOB je obećao da će to učiniti, međutim do zaključenja ovog broja ti podaci nisu stigli.

APOS se obratio i nadležnim državnim organima sa ciljem da se upozna sa procedurom uvoza proizvoda opšte upotrebe i merama koje preduzimaju za kontrolu zdravstvene ispravnosti. U Republičkoj graničnoj sanitarnoj inspekciji rekli su nam da oni učestvuju u sistemu zdravstvene zaštite kontrolom zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opšte upotrebe, prilikom uvoza u zemlju. Postupak kontrole obuhvata: kontrolu dokumentacije, pregled uslova transporta, odnosno skladištenja, fizički pregled robe na licu mesta – organoleptički pregled, uzorkovanje robe radi laboratorijske provere zdravstvene ispravnosti. Pored toga svaku pošiljku životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe obavezno prati i isprava nadležnog organa zemlje izvoznika da je pošiljka zdravstveno ispravna.

Ističu da procedure uzorkovanja prilikom carinske kontrole nije nadležnost ove službe, ali roba koja podleže sanitarnom nadzoru se ne može ocariniti, niti pustiti u promet bez saglasnosti ili rešenja nadležnog graničnog sanitarnog inspektora. Na taj način se i omogućava sigurna kontrola zdravstvene ispravnosti robe iz uvoza. Istakli su takođe da svaku robu za koju se ustanovi osnovana sumnja u zdravstvenu ispravnost treba prijaviti nadležnoj republikoj sanitarnoj inspekciji koja će reagovati prema datoj situaciji. Ona je ovlašćena da neispravnu robu ukloni iz prometa i primeni ostale mere.

U ovom momentu aktuelno pitanje prisustva ftalata (soli ftalne kiseline) u predmetima napravljenih od PVC-a je u redovnom praćenju njihove službe i zdravstvenih laboratorija, i da se trude da pratite važeću regulativu EU, sa kojom pokušavaju da se što više usaglase.

Prof. emeritus Mirjana Vojnović Miloradov i dipl. Inženjer, Maja Đogo pomogli su nam da bolje razumemo šta su ftalati i u čemu je opasnost. Iz autorskog članka Ftalati (opasne hemijske supstance) urobi široke potrošnje (koji možete pročitati na našem sajtu) prenosimo delove koji govore o njihovoj štetnosti po zdravlje potrošača.

Krajem decembra APOS-u se obratio zabrinut potrošač-roditelj, jer dečija ogradica koju je kupio po opisu i osnovnim parametrima u potpunosti odgovara proizvodu povučenom sa tržišta EU. Informacije o spornom proizvodu je pronašao na našem sajtu (www.apos.org.yu) u sklopu sekcije u kojoj se potrošačima prenose informacije sa sajta Evropske komisije-RAPEX (www.ec.europa.eu/consumers/safety/rapex) o proizvodima koji su kao nebezbedni povučeni sa tržišta EU.

Ftalati ili estri ftalata predstavljaju grupu hemijskih jedinjenja koja se najčešće koriste kao plastifikatori (supstance koje se dodaju plastici u cilju povećanja elastičnosti). Ftalati se najčešće koriste za prevođenje polivinilhlorida iz oblika tvrde plastike u elastičniji oblik plastike. Ftalati se slabo rastvaraju u vodi, ali su dobro rastvorljivi u mastima, zbog čega i imaju negativno dejstvo na zdravlje čoveka. Sve je veći broj naučnih podataka koji ukazuju da je učestala pojava alergijskih bolesti povezana s izloženošću ljudskog organizma različitim plastičnim, polimernim materijalima. U najnovijoj studiji finski naučnici, su pokazali da je rizik od razvoja astme kod odraslih ljudi dvostruko veći za one koji su u radnom i životnom prostoru okruženi plastificiranim materijalima, poput laminata, tapeta, tepisona (American Journal of Epidemiology 2006, 164, 742), nego kod onih koji su okruženi prirodnim materijalima.

U ranijim studijama, sprovedenim u Norveškoj, Finskoj, Švedskoj i Rusiji, je dokazano da su alergije i respiratorni problemi kod dece povezani s izlaganjem kompozitnim plastičnim materijalima iz kojih se u okolni prostor oslobađaju različiti aditivi, omekšivači, stabilizatori, posebno otrovni di(etilheksil)ftalat (DEHP). Maseni udeo ftalata DEHP-a, glavnog »krivca« za pojavu »plastične« astme, u PVC materijalima iznosi i do 40 posto. Plastični materijali oslobađaju vrlo otrovne aditive, posebno ftalate (DEHP). Koncentracija formalistek. Smatra se da DEHP pri vrlo niskim koncentracijama u kontinuumu uzrokuje upalu disajnih puteva.

Ftalati su sastojci velikog broja proizvoda. Ima ih u igračkama, plastičnim podovima i zidnim tapetama, deterdžentima, uljima za podmazivanje, proizvodima za pakovanje hrane, farmaceutskim preparatima, proizvodima za ličnu negu itd. Toksičnost ftalata nije sporna, tako da je Parlament Evropske Unije zvanično zabranio upotrebu ftalata (DEHP, DBP i BBP) kao omekšivača u dečijim igračkama.

Novija studija danskog endokrinologa je dokazala da ftalati utiču na smanjeno stvaranje testosterona kod novorođenih dečaka. Ftalati mogu biti i uzrok feminizacije muških beba, a dokazano je da u visokim dozama izazivaju i oštećenja jetre, bubrega i pluća. Eksperimenti koji su rađeni na životinjama, potvrdili su da ftalati mogu da oštete reproduktivne organe muškaraca.

Šta reći na kraju. Svi su postupili po važećim propisima, ali i dalje nemamo odgovor da li je kupljena ogradica stari model proizveden pre januara 2007. godine. I šta je sa svim drugim plastičnim predmetima koje koristimo i uvoznim i domaćim. Očito je da ćemo se sa ovim problemima sretati i u buduću. Za početak savetujemo potrošačima da OBAVEZNO traže i provere deklaraciju, koja mora da bude na proizvodu.

REDAKCIJA

EVROPSKI STANDARDI I U SRBIJI

Ova gospođica ne želi da menja velike cipele, jer joj baš ovako odgovara

APOS-u se krajem 2007. godine obratila gospođica Ana iz Velike Britanije iznoseći svoj problem. Prilikom posete prijateljima iz Bačke Topole na poklon je dobila patike, koje su joj bile velike. Pokušala je da ih, uz fiskalni račun, zameni za manje, ali nije uspela. Kada smo stupili u kontakt sa vlasnikom komisiona MARATON iz Bačke Topole gde su patike kupljene, gospodinom Vujačinom Alimpićem bio je iznenađen. Rekao nam je da je verovatno reč o nesporazumu, pošto u njegovoj radnji takva praksa odavno funkcioniše. Obećao je da će se, u slučaju da je kupac i dalje zainteresovan za zame-nu, lično potruditi da se to uradi što pre.

Nakon mesec dana Ane nam je javila da je njena prijateljica uspela da zameni patike za broj koji joj odgovara i da jedva čeka da ih obuje i nosi. Obećala da će nam poslati fotografiju sa patikama čim ponovo dođe u Srbiju.

Ivona Gruber

Poštovani potrošači,

opredelili smo se za ovaj test, jer smo primetili da veliki broj, naročito mladih ljudi, koristi ovaj uređaj može da ošteti sluh, želimo da pomognemo da odaberete pravi. I na našem tržištu ima veliki broj MP3 plejera, ali smo na žalost našli samo jedan model iz testa. To je Apple iPod Nano po ceni približno 20.000 dinara.

MP3 - multimedijalni plejeri

Ovaj test preuzet je iz časopisa „test“ 01/2007 uz saglasnost izdavača STIFTUNG WARENTEST-a (www.test.de)
Cene i proizvodi odnose se na tržište Nemačke

Zbirka ploča za usput

Prvi kriterijum za odabir plejera je tip i veličina memorije. Ko želi da sa sobom nosi svoju kompletnu muzičku zbirku i još pokoji vide snimak mora da ima mnogo prostora za memorisanje. Testirani modeli Archos sa 30-gigabajt i Pod sa 80 gigabajta nude prostor za smeštanje hiljada pesama. Oba ova modela pored toga što su za usput, služe i kao mobilna muzička banka podataka za kod kuće, u dnevnom boravku se priključuje na stereo uređaj, a u kuhinji, na primer, na zvučnike.

Na žalost, toliko puno mesta za memorisanje za sada nude samo diskovi koji su veoma osetljivi na potrese. Zato da ne treba da iznenađuje podatak da Archos 604 sa 30-gigabajta-

diskom nije prošao test izdržljivosti u bubnju u kojem smo testirali otpornost na pad. Stoga kod plejera sa diskom morate biti pažljiviji, jer ukoliko u toku rada padne, to može značiti i kraj za ovaj uređaj.

Memorija za akciju

Ko želi MP3 plejer da koristi i prilikom sportskih aktivnosti, bolje je da koristi Flash-memoriju. Ova vrsta memorije iako je veća u odnosu na disk, nudi manje prostora za memorisanje. Uradaji sa Flash memorijom u testu imaju između jedan i osam gigabajta i za sada je to gornja granica za ove uređaje. Flash plejer više podseća na vokmen nego na čitavu zbirku ploča, samo što ne morate kao nekada da nosite kasete koje ćete menjati.

Dobar zvuk sa drugim slušalicama

Dobra vest je što su u testu za slušanje, sa isporučenim visoko kvalitetnim slušalicama svi plejeri dobili ocenu „jako dobro“ za zvuk. Sa isporučenim slušalicama ocenu „dobro“ dobili su sledeći uređaji: Apple, Archos, Cowon, Samsung i Sony NW-A1200, a svi ostali su ocenjeni

sa „zadovoljavajuće“. Uređaji: LG, Maxfield, Odis i Trekstor nerviraju okolinu jer stvaraju buku. Naš savet je da loše slušalice zamenite boljim.

Opasnost- mogućnost oštećenja sluha

Što se tiče buke, nijedan MP3 plejer u testu nije izazivao velike smetnje u okolini, ali može da šteti zdravlju njegovog korisnika. Modeli Audio 6 marke Cowon sa isporučenim slušalicama omogućuje jačinu zvuka od 104 decibela. Jačina buke u ovoj visini može da dovede do trajnog oštećenja sluha. Stoga je i pored ocene „dobro“, za kvalitet zvuka, ovaj model ocenjen sa „dovoljno“ kada je u pitanju kvalitet.

Video u najmanjem formatu

Od 18 testiranih plejera, jedanaest može pored audio podataka da reprodukuju i foto i video zapise. Kvalitet slike zavisi od veličine displeja i njegovih karakteristika. Ne možete pratiti radnju filma ako je veličina slike minijaturna. Zato smo video kvalitet testirali samo na dva uređaja, mada su u testu još tri uređaja mogli da reprodukuju video. Ali to nije testirano jer i samo jednim pogledom na reprodukciju fotografije posmatrač vidi da na mini-displeju ne može mnogo da se raspozna.

	AUDIO PLEJER								AUDIO PLEJER SAFOTO FUNKCIJOM								Audio plejer sa video- i foto funkcijom		
	1) Sony NW-A1200	2) Samsung YP-F2	3) Sony NW-S203F	4) Maxfield Max Sin Touch	5) Packard Bell Pulse FM	6) Teac MP-222	7) Trekstor iBeat mood FM	8) Apple iPod Nano	9) Archos 104	10) Samsung YP-K5J	11) Creative Zen V plus	12) Thomson EM2601	13) dnt Figo Black	14) LG MF-JM53	15) Odys MPX10	16) Cowon iAudio 6	17) Apple iPod	18) Archos 604	
kapacitet memorije/tip memorije	8GB/HD	1GB/Flash	1GB/Flash	1GB/Flash	1GB/Flash	1GB/Flash	1GB/Flash	8 GB / Flash	4 GB / HDD	2 GB / Flash	2 GB / Flash	1 GB / Flash	1 GB / Flash	8 GB / HDD	4 GB / HDD	80 GB / HDD	30 GB / HDD		
raspon cena u evrima	229 do 261	99 do 140	129 do 140	89 do 109		44 do 60	60 do 100	240 do 250	139 do 160	220 do 279	137 do 159	90 do 120	79 do 100	60 do 80	255	375 do 400	350 do 380		
srednja cena u evrima	259	113	138	97		80	53	249	156	243	150	101	87	199	67	255	380		
test-OCENA KVALITETA	100%	DOBRO (2,4)	ZADOVOLJAVAJUĆE (2,7)	ZADOVOLJAVAJUĆE (2,7)	ZADOVOLJAVAJUĆE (2,9)	ZADOVOLJAVAJUĆE (3,0)	ZADOVOLJAVAJUĆE (3,0)	ZADOVOLJAVAJUĆE (3,0)	ZADOVOLJAVAJUĆE (2,7)	ZADOVOLJAVAJUĆE (2,9)	ZADOVOLJAVAJUĆE (2,9)	ZADOVOLJAVAJUĆE (3,0)	ZADOVOLJAVAJUĆE (3,2)	ZADOVOLJAVAJUĆE (3,6)	ZADOVOLJAVAJUĆE (3,6)	ZADOVOLJAVAJUĆE (4,0)	ZADOVOLJAVAJUĆE (2,5)	ZADOVOLJAVAJUĆE (2,5)	
ZVUK	dobro (2,0)	dobro (2,4)	dobro (2,5)	zadovoljava juće (2,8)	zadovoljava juće (2,7)	zadovoljava juće (2,9)	zadovoljava juće (3,1)	dobro (2,0)	dobro (2,2)	dobro (2,2)	dobro (2,5)	zadovoljava juće (3,0)	zadovoljava juće (2,8)	zadovoljava juće (2,7)	zadovoljava juće (3,1)	dobro (2,4)	dobro (2,0)	dobro (2,5)	
zvuk preko isporučenih / kvalitetnijih slušalica	+ / ++	+ / ++	O / ++	O / ++	O / ++	O / ++	O / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	O / ++	/ ++	O / ++	O / ++	O / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	
zvuk snimka preko Line-ulaza / mikrofona	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	+ / O	/	izostaje / izostaje	+	izostaje / izostaje	O / O	izostaje / izostaje	O / O	
zvuk UKW-radio / UKW-snimka	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	/ izostaje	izostaje / izostaje	++ / izostaje	izostaje / izostaje	O /	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	O / izostaje	+ / izostaje	++ / +	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	+ / -	++ / O	izostaje / izostaje	izostaje / izostaje	
Buka u okruženju	++	O	++		+	O		O	+	++	O	++	O		+	O	O	O	
ZASTITA OD OŠTEĆENJA SLUHA	0%	jako dobro (1,5)	zadovoljavajuće (3,4)	dobro (1,7)	dovoljno (3,7)	dovoljno (3,9)	dobro (2,0)	dobro (2,4)	dobro (2,5)	dobro (2,0)	dovoljno (4,4)	jako dobro (1,5)	zadovoljava juće (3,2)	zadovoljava juće (2,7)	zadovoljava juće (3,2)	dobro (1,7)	nedovoljno (1)	zadovoljava juće (2,9)	jako dobro (0,5)
SLIKA	0% (15%)	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	zadovoljava juće (3,2)	dovoljno (3,9)	dovoljno (4,0)	dovoljno (4,3)	dovoljno (4,4)	nedovoljno (4,6)	nedovoljno (4,6)	nedovoljno (4,6)	dovoljno (3,6)	zadovoljava juće (2,6)	dobro (2,2)
foto / video projekcija preko displeja								O / izostaje	/ izostaje	/ izostaje	/ izostaje	/ izostaje	- / izostaje	- / izostaje	- / izostaje	/ izostaje	O / +	+ / +	
NAPAJANJE STRUJOM	zadovoljavajuće (3,3)	dovoljno (3,7)	zadovoljavajuće (3,1)	dovoljno (3,9)	dobro (2,0)	dobro (2,5)	dobro (2,3)	zadovoljava juće (3,0)	dovoljno (3,8)	dovoljno (3,7)	dovoljno (4,3)	dovoljno (4,5)	dovoljno (4,3)	dovoljno (4,3)	dovoljno (4,3)	zadovoljava juće (3,3)	zadovoljava juće (2,9)	dobro (2,4)	
vreme rada audio baterije u h	+ 14,5	O 12,0	+ 16,0	O 10,0	+ 15,5	O 12,0	O 13,0	+ 26,0	O 12,5	++ 37,0	+ 18,0	8,5	9,0	++ 3,0	7,5	+ 16,5	+ 19,0	O 13,5	
vreme rada video baterije u h	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	izostaje	++ 4,5	
vreme punjenja u h	+ 1,5	+ 2,0	++ 0,5	++ 1,0	izostaje	izostaje	izostaje	+ 2,0	O 2,5	3,5	- 4,5	+ 2,0	3,5	O 2,5	+ 1,5	+ 2,0	O 2,5	O 3,0	
akk.-npr.zamena baterije					++	++	++											++	
RUKOVNJE	25%	dobro (2,4)	zadovoljavajuće (2,7)	zadovoljavajuće (2,9)	zadovoljavajuće (2,9)	dovoljno (4,4)	dovoljno (3,7)	dovoljno (3,8)	zadovoljava juće (2,8)	zadovoljava juće (2,7)	zadovoljava juće (2,6)	zadovoljava juće (2,7)	zadovoljava juće (2,8)	dovoljno (3,8)	zadovoljava juće (2,8)	dovoljno (3,8)	dobro (2,3)	zadovoljava juće (2,8)	dobro (2,0)
uputstvo / uputstvo za puštanje u rad / primeri	+ / O /	+ / / +	+ / O /	+ / O / O	O / + / O	O / + / +	- / + / O	+ / - /	O / + / +	O / / O	+ / / +	O / O / O	O / + / O	+ / O / O	/ + / O	+ / O / +	+ / - / O	+ / O / +	
komande na uređaju / displej / navigacija	+ / + / +	O / O / O	O / / O	O / O / O	/ - /	/ /	/ /	+ / + / +	O / + / +	+ / + / O	+ / O / +	O / O / O	/ /	O / O / +	/ /	+ / + / O	+ / + / +	+ / + / +	
podešavanje starta	+	+	++	O	+	++	+	++	O	+	+	+	+	+	+	+	++	++	
KOMFORTNOST PRI NOŠENJU	5%	dovoljno (3,7)	jako dobro (1,3)	dobro (1,6)	dobro (1,8)	zadovoljavajuće (2,6)	dobro (2,2)	dobro (2,5)	zadovoljava juće (2,6)	dobro (2,4)	dovoljno (3,6)	dobro (2,1)	dobro (2,0)	zadovoljava juće (3,3)	dobro (2,3)	zadovoljava juće (3,1)	dovoljno (3,6)	dovoljno (4,3)	
PODESNO ZA UPOTREBU	5%	jako dobro (1,5)	jako dobro (1,5)	jako dobro (1,6)	jako dobro (1,6)	jako dobro (1,3)	jako dobro (1,5)	jako dobro (1,4)	dobro (1,7)	dobro (1,7)	jako dobro (1,3)	jako dobro (1,3)	jako dobro (1,3)	dobro (1,6)	dobro (2,5)	dobro (1,6)	dobro (1,2)	dovoljno (4,0)	
VIŠENAMENSKI	10%	dobro (1,9)	zadovoljavajuće (2,7)	zadovoljavajuće (2,7)	zadovoljavajuće (2,9)	dovoljno (3,7)	zadovoljavajuće (3,3)	zadovoljavajuće (3,0)	dobro (2,5)	zadovoljava juće (2,9)	zadovoljava juće (3,0)	dobro (2,2)	dobro (2,5)	zadovoljava juće (2,9)	dobro (1,6)	dobro (1,6)	dobro (2,5)	zadovoljava juće (2,7)	
OPREMLJENOST / TEHNIČKE OSOBNOSTI																			
drugi raspoloživi kapaciteti za memorisanje	□	2GB	2GB	512 MB	256 Mb, 512 MB	512 MB	512 MB	2 GB, 4 GB	□	512 MB, 1 GB	1 GB	512 MB	512 MB	□	2 GB	□	30 GB	□	
a u d i o format	nezaštićeno: WMA / AAC(.m4a) / Ogg Vorbis zaštićeno od kopiranja: WMA / AAC(.m4p) / Atrac	■ / ■ / □	■ / □ / ■	■ / ■ / □	■ / □ / ■	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	
primer kao externa jedinica / preko MTP/ preko specijalnog softvera	□ / □ / ■	■ / □ / □	□ / □ / ■	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	■ / □ / □	/ / ■	■ / ■	/ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	
displej u boji / veličina u mm	□ / 25x25	□ / 20x6	□ / 23x4	□ / 25x11	□ / 25x8	□ / 19x8	□ / 22x12	■ / 29x22	■ / 24x24	■ / 24x33	■ / 28x26	■ / 18x18	■ / 21x24	■ / 27x34	■ / 24x26	■ / 20x25	■ / 50x38	■ / 94x54	
oznake ID3-tagova: interpret / pesma/ album	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	
navigacija po ID3-tagovima/slaganje	■ /	/ ■	/ ■	/ ■	/ ■	/ ■	/ ■	/ ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	
mrežni deo isporučen / napajanje energijom/ punjenje je moguće preko USB	■ / akku	□ / akku	□ / akku	□ / akku	□ / AAA-bat	□ / AAA-bat	□ / AAA-bat	/ Akku	/ Akku	/ Akku	/ Akku	/ Akku	■ / Akku	■ / Akku	■ / Akku	/ Akku	/ Akku	/ Akku	
cena za zamenu akkua u evrima / akku se vadi/ maksimalna jačina zvuka u dB (A)/težina u g	k.A./□ 86 / 109	k.A./□ 97 / 19	k.A./□ 87 / 24	30/□ 87x31x5	k.A./ ■ 25x80x18	k.A./ ■ 27x82x20	k.A./ ■ 26x70x17	69;111 / 90x40x7	51 / 89x41x12	k.A / 96x45x16	80 / 65x41x14	k.A / 68x30x12	30 / 88x38x6	k.A / 100x46x12	k.A / 88x38x6	38 / 74x34x17	69;111 / 103x61x14	50 /■ 76x128x15	
visina x širina x dubina u mm	85x53x17	28x50x14	18x94x18	78x31x5	25x80x18	27x82x20	26x70x17	90x40x7	89x41x12	96x45x16	65x41x14	68x30x12	88x38x6	100x46x12	88x38x6	74x34x17	103x61x14	76x128x15	
Ocene za rezultate ispitivanja :	Kod jednake ocene redosled po abecedi.																		
++jako dobro(0,5-1,5).																			
+dobro(1,6-2,5).	■ -da, □ -ne																		
O zadovoljavajuće(2,6-3,5).																			
dovoljno(3,6-4,5).																			
- nedovoljno(4,6-5,5).																			

Kompletno ocenjen sa „dobro“ za kvalitet slike je Archos 604, koji košta 375 evra i posebno se ističe kao video plejer. Archos zato nudi i dodatni deo pod nazivom „DVR Station“, pomoću kojeg možete za plejer da koristite daljinski upravljači i da ga koristite kao video rekorder. Sa velikim ekranom (94 puta 54 milimetra) u formatu 16:9 Archos je najteži uređaj u testu, pa stoga nije prikladan za svakodnevno nošenje.

Traženje pesme

Da bi MP3 plejer bio ugodan za svakodnevno i brzu korišćenje, neophodno je da ima dobre upotrebne elemente i svetao displej sa koga može dobro da se čita. Zbog bledega displeja, koji malo prikazuje, uređaj firme Packard Bell je dobio negativne poene kod rukovanja. Važna je i dobra navigacija kroz memorisane medije. Ovdje postoji osnovni koncept za upotrebu. Meni plejera daje listu po redosledu kojim su muzički podaci memorisani. Da bi pronašao određenu pesmu, korisnik mora da zna u kom orderu se ona nalazi.

Navigacija po podacima

Navigacija je elegantnija po nazivima muzičkih pravaca, imenima interpretatora, pesama ili albuma. Oni kod MP3 mogu biti memorisani u formi takozvanih „ID3-tagova“. To ne olakšava samo nalaženje određenih pesama, već omogućava i formiranje programa prema ličnim potrebama. Pomoću manje funkcija možete jednu za drugom čuti pesme jedne grupe, ili preslušati sve rok pesme sa plejera po određenom redosledu. Za to vam je potrebna brižno sredena muzička zbirka, koja sadrži potrebne podatke o muzici. Većinu plejera u testu PC može da prepozna. Kao i na disku, možete da memorišete muzičke podatke u ordner plejera. Još komfornije je ukoliko plejer podržava Microsoft „Media Transfer Protokol“ (MTP), koji za korisnika sortira po pravilnim fajlovima.

Primeri sa dodatnim programima

Drugi put za prenošenje podataka od PC-a do plejera je preko programa za prenošenje muzike. Oni služe za postizanje reda u muzičkoj zbirci na PC-u i pomažu pri prenošenju muzike sa CD-a u MP3. Većina plejera u testu radi pomoću Windows Media Player. Samo uređaji firme Apple i Sony zahtevaju specijalni softver. Za Soni to je SonicStage, a za Apple Tunes.

Nedostaci pri isporuci

Kada plejer funkcioniše samo pomoću specijalnog programa, on bi trebalo da bude u pakovanju koje kupujete. Ali nije uvek tako. Najnoviji iPod-modeli isporučuju se bez iTunes. Zato korisnik mora sa interneta da skine 30 megabajta programskih podataka kako bi mogao da koristi svoj novi iPod. To nije problem za korisnike koji imaju DSL priključak, ali kod analogne veze modema treba mnogo strpljenja. Kod uputstva za puštanje u rad oba iPod modela dobila su ocenu „nedovoljno“ i ako je rukovanje bilo dobro ocenjeno.

Problemi prilikom zamene aku baterije

Rekord u vremenu rada aku baterije sa 37 sati, drži Samsung YP-K5J, ali za punjenje mu treba tri ipo sata. Još osam uređaja je dobilo ocene „dobro“ ili „jako dobro“ u testiranju dužine rada baterija. Problem je što samo kod četiri uređaja u testu korisnik može sam da zameni akumulatorsku bateriju. Tri uređaja koriste standardne baterije, Archos 604 ima specijalnu aku bateriju koja se menja. Ostale MP3 plejere treba slati da vam zamene aku bateriju, a to može dodatno da vas košta.

Možete kupiti novu aku bateriju, kada je isporučena na kraju radnog veka, ili na putovanja poneti rezervnu, možda vam neće biti pri ruci utičnica za struju.

test NAŠ SAVET

Najbolji audio plejer je Sony NW-A1200 sa osam gigabajta (GB) disk-memorije i cenom od 256 evra. Najbolji audio plejeri sa video funkcijom su Apple iPod sa 80-GB-diskom košta 380 evra i Archos 604 sa 30-GB-diskom koji košta 249 evra. Kao i Sony i 80-GB-iPod ima i najbolji zvuk.

1) Sony NW - A1200, 256 evra, DOBRO (2,4)

Ima osam-gigabajta disk-plejer sa dobrim slušalicama, dobrim displejem i navigacijom po IDN-tagovima. Primeri samo preko isporučaenih specijalnih softvera SonicStage. Nema reprodukcije kopirano zaštićenih WMA-podataka.

2) Samsung YP-F2, 113 evra, ZADOVOLJAVAJUĆE (2,7)

Veoma podesan za rukovanje i lagan audio plejer sa jednim gigabajt Flash-memorije. Dobar kvalitet zvuka preko isporučenih slušalica. Prilikom puštanja muzike ne prikazuje nazive albuma.

3) Sony NW-S203F, 138 evra, ZADOVOLJAVAJUĆE (2,7)

Ima jedan gigabajt-Flash-plejer, podesan za nošenje i UKW-radio. Veoma mu je kratko vreme starta i punjenja.

Navigacija preko ID3-tagova, ne prikazuje nazive albuma. Koristi SonicStage, ne reprodukuje kopirano zaštićene WMA-podatke.

4) Maxfield Max Sin Touch, 97 evra- ZADOVOLJAVAJUĆE (2,9)

Ima jedan gigabajt-Flash-plejer sa mikrofonom, podesan za nošenje, i veoma kratko vreme punjenja. Ne prikazuje nazive albuma. Isporučene slušalice stvaraju buku u okruženju.

5) Packard Bell Pulse FM, 80 evra, ZADOVOLJ. (3,0)

Ima jedan gigabajt-Flash-plejer mikrofonom i radio. Radi sa standardnim baterijama i aku baterijama. Ulazi direktno u USB-priključak. Displej je blede sa malo informacija, loša navigacija.

Nema reprodukcije kopirano zaštićenih podataka.

6) Teac MP-222, 53 evra, ZADOVOLJAVAJUĆE (3,0)

Jedan gigabajt-Flash-plejer sa mikrofonom, podesan za nošenje. Radi sa standardnim baterijama i aku baterijama, veoma brzo vreme starta, ulazi direktno u USB otvor na PC-u (bez kabla).

Loša navigacija, nema reprodukcije kopirano zaštićenih muzičkih podataka.

7) Trekstor iBeat mood FM, 81 evro, ZADOVOLJ. (3,0)

Jedan gigabajt-Flash-plejer ima mikrofonom i radio, podesan za nošenje, radi sa sandardnim baterijama i aku baterijama. Loša navigacija muzičkih podataka, slušalice stvaraju veliku buku u okruženju.

8) Apple iPod Nano, 249 evra, ZADOVOLJAVAJUĆE (2,7)

Osam-gigabajta Flash-plejer sa dobrim slušalicama, dobrim displejem, veoma kratko vreme starta, dobra navigacija preko ID3-tagova. Nema WMA-reprodukcije, potreban je i Tunes-softver ali nije isporučen pri kupovini.

9) Archos 104, 156 evra, ZADOVOLJAVAJUĆE (2,9)

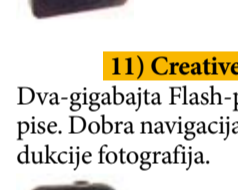
Četiri-gigabajta disk-plejer sa dobrim slušalicama, dobrim displejem i dobrom navigacijom preko ID3-tagova i fajl. Ali, loš kvalitet slike prilikom reprodukcije fotografija.

10) Samsung YP-K5J, 243 evra, ZADOVOLJAVAJUĆE (2,9)

Dva-gigabajta Flash-plejer ima radio i ugrađene zvučnike. Dobre slušalice i displej, vreme rada aku baterije je dobro.

Navigacija preko ID3-tagova. Ali loš kvalitet slike prilikom reprodukcije fotografija.

11) Creative Zen V plus, 150 evra ZADOVOLJAVAJUĆE (3,0)

Dva-gigabajta Flash-plejer ima radio, line-ulaz i mikrofonom za govorne zapise. Dobra navigacija preko ID3-tagova. Loš kvalitet slike prilikom reprodukcije fotografija.

12) Thomson EM2601, 101 evra, ZADOVOLJAVAJUĆE (3,2)

Jedan-gigabajta Flash-plejer line-ulaz, podesan za nošenje, ima ugrađen radio i mikrofonom. Navigacija preko ID3-tagova. Loš je kvalitet slike prilikom reprodukcije fotografija kao i vreme rada aku baterije.

13) dnt Figo Black, 87 evra, DOVOLJNO (3,6)

Jedan-gigabajta Flash-plejer podesan za nošenje, ima mikrofonom. Ne prikazuje nazive albuma, loša navigacija i vreme rada aku baterije. Loš je i kvalitetslike prilikom reprodukcije fotografija.

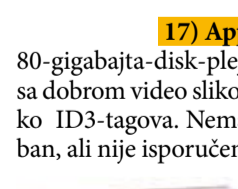
14) LG MF-JM53, 199 evra, DOVOLJNO (3,6)

Osam-gigabajta disk-plejer sa mikrofonom i line-ulazom. Jako dobro vreme rada aku baterije, dobra navigacija preko ID3-tagova. Ne prikazuje nazive albuma. Slušalice stvaraju buku u okruženju, loša reprodukcije fotografija.

16) Cowon iAudio 6, 255 evra, DOVOLJNO (4,0)

Četiri-gigabajta disk-plejer ima radio, mikrofonom i Line ulaz. Slušalice i displeji su dobri. Navigacija preko ID3-tagova i fajl. Loša reprodukcija fotografija, kao i zaštita od oštećenja sluha.

17) Apple iPod, Cena - 380 evra, Ocena - DOBRO (2,5)

80-gigabajta-disk-plejer sa dobrim slušalicama, jako dobrim displejem sa dobrom video slikom. Veoma brzo vreme starta, dobra navigacija preko ID3-tagova. Nema WMA - reprodukcije, i Tunes-Softver je potreban, ali nije isporučen.

18) Archos 604, 375 evra, DOBRO (2,5)

Ima 30-gigabajta-disk-plejer sa mikrofonom i line-ulazom, dobre slušalice, jako dobar i veliki displej sa foto i video reprodukcijom. Jako dobru navigaciju preko ID3-tagova i preko .